

WK kwalificatie toernooi volleybal heren 2017

Economische impact en bezoekersprofiel

Werkgroep Evaluatie
Sportevenementen

Samenvatting

De laatste twee wedstrijden van het kwalificatietoernooi 2017 voor de wereldkampioenschappen volleybal heren vonden op 27 en 28 mei plaats bij Omnisport Apeldoorn.

Het WK kwalificatie toernooi volleybal heren trok in totaal zo'n 2500 bezoekers die, verspreid twee wedstrijddagen, goed waren voor 2800 afzonderlijke dagbezoeken. Zo'n 27% van de toeschouwers kwam uit Gelderland.

De gemiddelde leeftijd van de bezoekers was met 45 jaar iets ouder dan gemiddeld te noemen. Hbo-opgeleiden vormden de grootste groep bezoekers (38%). De toeschouwers gaven gemiddeld iets meer dan 20 euro per persoon uit, voornamelijk aan toegang tot het evenement en eten en drinken. Van de bezoekers verbleef 8% voor het evenement gemiddeld 1,6 nachten buiten het eigen huis, waarvan 29% op een camping of bungalowpark en 14% in een 0-3 sterren hotel, 29% in een 4-5 sterren hotel en 29% bij vrienden/kennissen/familie. Het evenement kreeg een

gemiddeld waarderingscijfer van 8,3 van de bezoekers.

De totale economische impact van WK kwalificatie toernooi volleybal heren voor de provincie Gelderland is positief, namelijk **€151.000,-**. De belangrijkste positieve bijdrage aan de economische impact komt van de overnachters. Zij zijn goed voor meer dan bijna de helft aan additionele bestedingen in Gelderland. De bestedingen vanuit de deelnemers zijn ongeveer €10.500,-.

Categorie	Economische impact
Bezoekers	
<i>Dagbestedingen</i>	€32.500,-
<i>Overnachting bestedingen</i>	€ 71.000,-
Deelnemers	
<i>Dagbestedingen</i>	€10.500,-
Organisatie bestedingen	€ 37.000,-
Media bestedingen	P.M
Economische impact	€ 151.000,-

Inhoudsopgave

Samenvatting	2	Tevredenheid en Waardering	14
Hoofdstuk 1 Inleiding	4	Hoofdstuk 4 Economische impact	15
Achtergrond evenement	4	Wat zijn additionele bestedingen?	15
Achtergrond onderzoek	5	Bezoekers, overnachtingen en bestedingen	16
Structuur van het rapport	5	Additionele bezoeken en bezoekers	17
		Bestedingen bezoekers	18
Hoofdstuk 2 Methodologie	6	Overnachtingen en bestedingen door bezoekers	19
WESP	6	Economische impact deelnemers	19
Begripsbepaling en afbakening	6	Economische impact vanuit de organisatie	20
Dataverzameling	7	Bestedingen vanuit de media	21
Representativiteit van het onderzoek	8	Samenvatting	21
Peer-review	8		
		Bijlage 1: Bronnen	22
Hoofdstuk 3 Profiel Bezoekers	9	Bijlage 2: Vragenlijst bezoekersenquête	23
Aantallen bezoekers	9		
Bezoekersprofiel	10		
Herkomst bezoekers	10		
Opleiding	11		
Gezelschap	11		
Motief	11		
Gemiddelde bestedingen	12		
Overnachtingen	13		

1. Inleiding

Achtergrond evenement

De laatste twee wedstrijden van het kwalificatietoernooi voor de wereldkampioenschappen heren vonden op 27 en 28 mei 2017 plaats bij Omnisport Apeldoorn.

De mannen onder leiding van bondscoach Gido Vermeulen konden voor het eerst sinds 2002 weer een ticket veroveren voor de eindronde van het WK Volleybal. De laatste twee dagen van het kwalificatietoernooi speelde Nederland op 27 mei tegen Oostenrijk en op 28 mei tegen Slowakije.

Single Round Robin System

Het kwalificatietoernooi werd gespeeld volgens het Single Round Robin Systeem, waarbij ieder land een keer tegen elkaar speelt. De poulewinnaar plaatst zich rechtstreeks voor het WK 2018 in Italië en Bulgarije. De nummer twee plaatste zich voor de derde en laatste kwalificatieronde, die in augustus 2017 werd gespeeld.

Plaatsing voor WK

De volleyballers van Oranje hebben zich zondagavond 28 mei geplaatst voor het WK Volleybal 2018 in Italië en Bulgarije. De equipe van bondscoach Gido Vermeulen

moest in Apeldoorn twee sets pakken tegen uitdager Slowakije en voldeed aan die opdracht door met 3-2 te winnen. Zo sloot Oranje het WK-kwalificatietoernooi in eigen land ongeslagen af. De Lange Mannen deden voor het laatst mee aan de eindronde van het WK in 2002 (volleybal.nl).

Achtergrond onderzoek

De Provinciale Staten van de provincie Gelderland stelden in 2009 met de notitie 'Gelderland Sportland, een wereld te winnen!' zich ten doel om sport en bewegen in Gelderland de komende jaren in de volle breedte op een hoger niveau te brengen. Topsportevenementen vormden hierbinnen een belangrijk onderdeel, onder meer als podium en als inspiratiebron. De provincie wil dan ook aansprekende topsportevenementen naar Gelderland halen. Deze kunnen immers niet alleen voor de sport, maar ook economisch en maatschappelijk van waarde zijn. De provincie ziet het binnenhalen van topsportevenementen als 'een waardevolle investering in de toeristensector, de werkgelegenheid en aan het beeld van een provincie waar het goed wonen, werken en recreëren is'.

De provincie stelt, in het kader van Gelderland Sportland, subsidies beschikbaar aan de organisatoren van sportevenementen van grootschalige sportevenementen op het gebied van de kernsporten van Gelderland. Dat zijn: wielrennen, atletiek, judo, hippische sport en volleybal. Eén van de voorwaarden van de subsidie is een evaluatie van de economische impact van het evenement voor Gelderland volgens de richtlijnen van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Dit betekent dat het evenement volgens een gestandaardiseerde methode wordt onderzocht, welke landelijk zijn vastgesteld in deze

Werkgroep. Alhoewel evenementen van elkaar verschillen, zijn de uitkomsten van de onderzoeken hierdoor goed vergelijkbaar. In de WESP werken wetenschappers en onderzoekers samen om te komen tot standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Structuur van het rapport

In het volgende hoofdstuk wordt de methodologie van het onderzoek besproken. Hoofdstuk 3 richt zich op de karakteristieken van de bezoekers, inclusief hun uitgaven door en de tevredenheid over het WK kwalificatie volleybal heren. Hoofdstuk 4 behandelt de economische impact van het evenement voor de provincie Gelderland.

2. Methodologie

De WK kwalificatie toernooi volleybal heren is geëvalueerd volgens gestandaardiseerde methoden, welke landelijk zijn vastgesteld in de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Alhoewel alle sportevenementen van elkaar verschillen zullen de uitkomsten van de onderzoeken wel goed vergelijkbaar zijn. In WESP werken wetenschappers en onderzoekers van acht Hogescholen en enkele andere maatschappelijke en onderzoeksorganisaties, zoals NOC*NSF, het Mulier Instituut en het CBS, samen om standaardrichtlijnen te ontwerpen om de sociale, economische en promotionele impact van (sport)evenementen te meten. Doel van de WESP is om samen te komen tot uniforme standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Begripsbepaling en afbakening

Het begrip economische impact heeft enige toelichting. De economische impact van een sportevenement wordt gedefinieerd als de extra bestedingen die door dit evenement veroorzaakt worden in een bepaalde afgebakende omgeving van het evenement, in dit geval de provincie Gelderland. Er is gekozen voor deze afbakening omdat de provincie Gelderland, die het evenement

financieel ondersteunt, door middel van een WESP-evaluatie wil weten wat de economische impact is voor de Gelderland.

Het onderzoek voor de economische impact van een sportevenement richt zich in principe op de additionele uitgaven in, in dit geval, Gelderland van de volgende vier actoren rondom het evenement:

Bezoekers

Deelnemers

Media

Organisatie

Bij de bepaling van de economische impact vanuit de organisatie wordt gekeken naar de inkomsten en uitgaven van de organisatie die direct in de provincie Gelderland worden gedaan. Er wordt nadrukkelijk niet gekeken naar de inkomsten van uitgaven van de derden (personen of organisaties) waarvan de organisatie inkomsten ontvangt of aan wie het uitgaven doet.

Ter verduidelijking een voorbeeld. Als de organisator van het evenement een cateraar uit de regio (in dit geval provincie Gelderland) haalt, worden deze uitgaven volledig binnen de regio gerekend. In werkelijkheid kan de cateraar juist grotendeels zijn kosten, zoals personeel, ingrediënten en materialen, buiten de regio maken. Omgekeerd kan de organisatie bijvoorbeeld voor de opbouw van het evenement een bedrijf van buiten de regio inhuren. In dat geval vallen voor deze analyse de uitgaven aan dit bedrijf volledig buiten de regio, ook al is het in werkelijkheid zo dat dit bedrijf juist allerlei uitgaven (zoals inhuur van personeel, overnachtingen en materialen) binnen de regio doet. Al deze indirecte effecten zijn zeker van belang voor de regionale economie, echter is het bijzonder lastig en zeer arbeidsintensief om zulke effecten in kaart te brengen. Dit valt daarom ook buiten de scope van dit onderzoek. Het is echter wel belangrijk dat de lezer zich van bovenstaande effecten bewust is.

Onder de economische betekenis van een sportevenement wordt verstaan de economische impact, plus eventueel alle andere effecten die men als economisch kan betitelen (bijvoorbeeld promotie, schade e.d.). In tegenstelling tot de strenge definitie van het begrip 'de economische impact', is er geen specifieke afbakening voor de term 'de economische betekenis'.

Het doel van onderzoek is om een beeld te krijgen van het

bezoekersprofiel en de economische impact van het WK kwalificatie volleybal heren. Voor onderhavig onderzoek is gebruik gemaakt de richtlijnenhandboeken die door de WESP zijn vastgesteld, te weten de Richtlijnenhandboeken Economische Impact en Bezoekersprofiel (allebei versie 1.1). Deze handboeken zijn te downloaden via de website van de WESP: www.evenementenevaluatie.nl.

Dataverzameling

Om tot de resultaten te komen is veldwerk verricht. Na afsluiting van het WK kwalificatie toernooi volleybal herenzijn er via email enquêtes verstuurd naar bezoekers van het evenement. De mailing is uitgezonden door de NEVOBO. De vragenlijst van de bezoekersenquête (zie bijlage 2) waren gericht op het bezoekersprofiel en de economische impact van het evenement en zijn opgesteld aan de hand van de richtlijnen van de WESP.

In totaal zijn 196 enquêtes bruikbaar gebleken en meegenomen in de uiteindelijke dataset die ten grondslag ligt aan het onderzoek. Gegevens over de bezoekersaantallen zijn afkomstig van de Nevobo, de organisator van het evenement. Berekeningen over de uitgaven van deelnemers en hun begeleiding zijn gebaseerd op eerdere WESP-onderzoeken gezien er geen deelnemers in de steekproef aanwezig waren. Deze gegevens zijn getoetst met behulp van kennis van de organisator. Tot slot zijn gegevens over de inkomsten en uitgaven van de organisatie van het evenement eveneens afkomstig van de Nevobo.

Representativiteit van het onderzoek

De dataverzameling heeft in totaal 196 enquêtes, waarvan 194 onder bezoekers, opgeleverd. De richtlijnen van de WESP schrijven voor dat onder populaties met een omvang tot 5000 personen er minimaal 270 enquêtes gehouden moeten worden om een voldoende betrouwbaar beeld te geven van het evenement. Betrouwbaar betekent in dit geval dat met 95% zekerheid kan worden gezegd dat de werkelijkheid binnen een marge van +5% tot -5% van de uitkomsten van het onderzoek vallen. Het kritische aantal van 270 is dus niet gehaald voor wat betreft de bezoekers. De resultaten die hieronder zijn beschreven geven daarom een beperkt betrouwbaar beeld van het evenement, de deelnemers en de bezoekers.

Peer-review

De peer-review is een standaardcontrole die deel uitmaakt van de richtlijnen van de WESP. Deze wordt uitgevoerd door een vertegenwoordiger van WESP. In dit geval heeft Willem de Boer van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen voor zijn rekening genomen. Willem is nauw bij de WESP betrokken, evenals bij de ontwikkeling van de richtlijnen. De peer-review heeft plaatsgevonden na het afronden van de rapportage. Daarbij zijn de gevolgde procedures, de enquêtes, de dataverwerking en de dataset zelf nauwkeurig gecontroleerd. De navolgende resultaten door de peer-reviewer getoetst en 'WESP-waardig' bevonden.

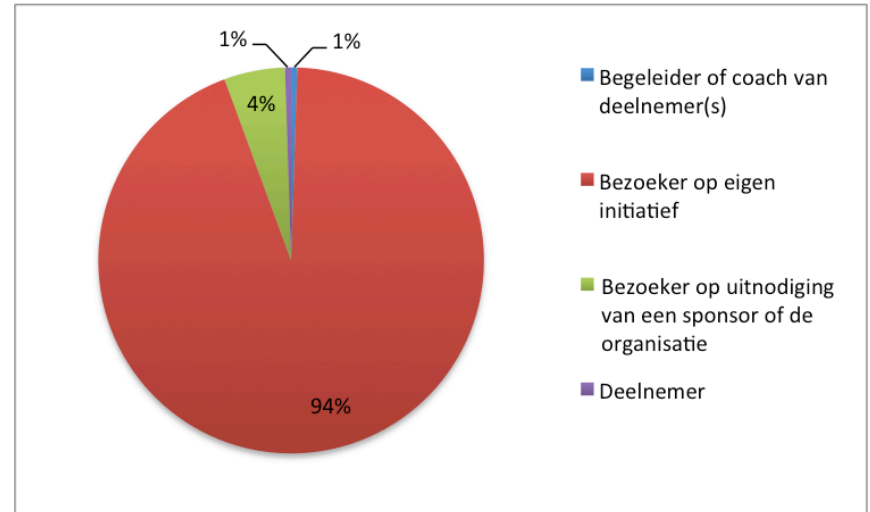

3. Profiel Bezoekers

Aantallen bezoekers

Het WK kwalificatie toernooi volleybal heren werd gespeeld op twee dagen, zaterdag 27 mei en zondag 28 mei. In totaal zijn er ruim 2500 bezoeken geweest die gemiddeld 1,1 dagen aanwezig waren op het evenement. Hierdoor hebben er tijdens het WK kwalificatie toernooi volleybal heren in totaal 2800 bezoeken plaatsgevonden.

Uit de enquêtes blijkt dat 94% op eigen initiatief het evenement bezocht. 4% van de bezoekers is op uitnodiging van de organisator of sponsor het evenementen gaan bezoeken. 1% van de ondervraagde was begeleider of coach van deelnemers tijdens evenement. Tot slot is “slechts” 1% van ondervraagde was deelnemer.

Bezoekersprofiel

Tijdens het evenement waren opvallend meer vrouwen (53%) dan mannen aanwezig. Twee op de tien bezoekers was jonger dan 35 jaar. De gemiddelde leeftijd uit de steekproef was 45 jaar. Dit is gemiddeld iets ouder in vergelijking met andere evenementen.

Herkomst bezoekers

Bijna de een derde van alle Nederlandse bezoekers komt uit Gelderland (27%). Daarna volgt de provincie Noord-Holland (21%) Utrecht (12%) en Zuid-Holland (10%). Het aantal buitenlandse bezoekers in de steekproef is 0%. Dit hoeft niet te betekenen dat er geen buitenlandse bezoekers waren maar dit kan komen doordat er geen emailadressen van buitenlanders aanwezig waren bij het uitzenden van de enquêtes.

Bezoekers	Aandeel
Man	47%
Vrouw	53%
Jonger dan 25	10%
25 tot 34 jaar	10%
35 tot 44 jaar	15%
45 tot 54 jaar	36%
55 tot 64 jaar	18%
65 jaar of ouder	9%
Gemiddelde leeftijd	45 jaar
Gelderland	27%
Noord-Holland	21%
Utrecht	12%
Noord-Brabant	9%
Overijssel	9%
Zuid-Holland	10%
Rest van Nederland	12%
Buitenland	0%

Opleiding

Het opleidingsniveau van de bezoekers wijkt niet heel erg af van dat van de gehele Nederlandse bevolking. Wel zijn de Hbo-opgeleiden oververtegenwoordigd. Zij vormen met 38% duidelijk de grootste groep. Daarna volgt de groep met een afgeronde opleiding in het hoger middelbaar onderwijs en middelbare school diploma met 18%. Hieronder bevinden zich ook veel jongeren die mogelijk nog studeren. De gegevens komen overeen met de gegevens van de World Grand Prix Volleybal 2014, ook toen was de groep Hbo-opgeleiden oververtegenwoordigd met 38%.

Gezelschap

Van de bezoekers kwam 40% met zijn tweeën. Verder valt op dat het evenement ook groepen met 3 of 4 personen aangetrokken heeft. Daarentegen kwam slechts 8 procent van de bezoekers kwam alleen naar het evenement.

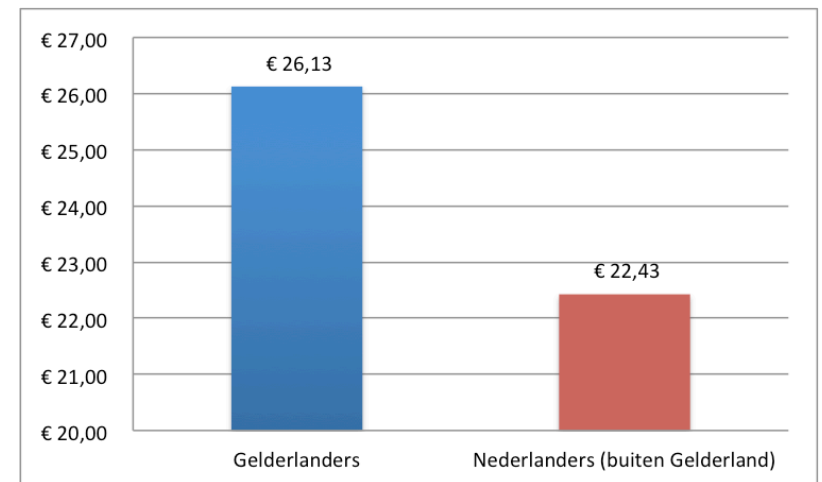
Bezoekers	Totaal
Basisonderwijs	1%
LBO/VMBO/MAVO	7%
MBO (MTS, UTS, VHBO)	18%
HAVO/WVO/HBS	18%
HBO (incl. Universiteitpropedeuse)	38%
WO	16%
Anders	2%
Alleen	8%
2 personen	40%
3 personen	14%
4 personen	22%
5 personen	5%
6-10 personen	9%
Meer dan 10 personen	2%

Gemiddelde bestedingen

Gemiddeld werd er door de bezoekers in de steekproef ongeveer €23,- uitgegeven. Hierbij zijn de uitgaven aan overnachtingen niet meegeteld. De toegang tot het evenement is wel meegenomen. Dit komt overeen met de World Grand Prix (2013) en de World League Volleybal (2014). De grootste uitgavepost is de toegang tot het evenement. Daarna zijn eten en drinken op het evenement en in Gelderland de grootste uitgaveposten van bezoekers.

Gemiddeld besteedden Gelderlanders bijna €4,- meer dan Nederlanders van buiten de provincie. Dit is opvallend te noemen, aangezien Gelderlanders waarschijnlijk kleinere vervoersbestedingen hebben.

Bezoekersbestedingen (excl. overnachtingen)	Gemiddeld p.p.
Toegang tot het evenement	€ 10,08
Eten en drinken op het evenement	€ 4,19
Overige uitgaven op het evenement	€ 1,30
Eten en drinken elders in Gelderland	€ 4,15
Winkelen in Gelderland	€ 1,36
Vervoer (in Gelderland)	€ 1,71
Overige uitgaven in Gelderland	€ 0,38
Totale bestedingen	€ 23,17

Overnachtingen

Van alle bezoekers overnachtte 8% minimaal één nacht buiten het eigen huis. Gemiddeld duurde van een overnachting ongeveer 1,6 nachten. 78% van deze overnachtingen vonden plaats binnen de provincie Gelderland.

De tabel hiernaast laat zien over welke accommodaties de overnachtingen waren verdeeld. De verdeling tussen type overnachtingslocaties is ongeveer gelijk. De gemiddelde overnachtingsprijs is met € 49,- iets lager in vergelijking met de World Grand Prix Volleybal (2014).

Bezoekers	Totaal
Overnachtingspercentage	8%
Gemiddelde duur overnachting	1,6 nacht
Bij vrienden/familie/kennissen	29%
Bungalowpark/camping	29%
Hotel 0-3 sterren	14%
Hotel 4-5 sterren	29%
Overnachtingsprijs p.p (incl. vrienden/familie)	€ 49,-

Waardering

De bezoekers van het WK kwalificatie toernooi volleybal heren waarderen het evenement gemiddeld met een 8,3. Dat is een bovengemiddeld cijfer in vergelijking met eerder onderzochte evenementen. De meeste bezoekers gaven het evenement een 8 (55%) of een 9 (28%). Niemand van de respondenten gaf een onvoldoende en één op de drie bezoekers waardeerde het evenement met een 9 of een 10.

Uit het gemiddelde cijfer bleek al dat bezoekers zeer tevreden zijn over het evenement. Dit wordt bevestigd door de uitsplitsing van tevredenheid naar verschillende deelgebieden van het evenement. Er zijn geen opvallende kenmerken waar het evenement zich in kan verbeteren op basis van de hiernaast weergegeven tabel.

Overall waardering bezoekers	Totaal
Onvoldoende	0%
6	2%
7	9%
8	55%
9	28%
10	6%
Gemiddelde waardering (1-10)	8,3

Waardering	Sfeer & Amusement	Locatie	Faciliteiten	Organisatie	Prijs/Kwaliteit	informatie voorziening
Zeer ontevreden	2%	1%	1%	1%	1%	1%
Ontevreden	2%	1%	3%	1%	4%	5%
Neutraal	5%	6%	13%	3%	14%	9%
Tevreden	49%	43%	49%	54%	49%	61%
Zeer tevreden	38%	49%	35%	41%	32%	24%

4. Economische impact

Met de economische impact van WK kwalificatie toernooi volleybal heren wordt bedoeld de additionele, dat wil zeggen extra, bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt in een afgebakend gebied. In het geval van WK kwalificatie toernooi volleybal heren wordt met dit gebied de provincie Gelderland bedoeld.

Bij een internationaal topsportevenement als WK kwalificatie toernooi volleybal heren in verschillende 'economische effecten' te onderscheiden: gekochte toegangskaartjes door toeschouwers, overnachtingen door buitenlandse deelnemers, uitgaven en inkomsten van de organisatie, enzovoorts. In zekere zin zijn dit allemaal 'economische effecten': ze zijn een gevolg van het sportevenement voor de economie. De centrale vraag is: welke effecten zijn echt additioneel en zijn niet het gevolg van een verschuiving van de 'binnenlandse', of in dit geval 'binnenprovinciaalse' vraag?

Wat zijn additionele bestedingen?

We beschouwen in principe alleen de bestedingen additioneel die aan twee voorwaarden voldoen:

- Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen de bestedingen worden meegenomen van bezoekers, deelnemers, organisatie en pers die speciaal voor het evenement naar Gelderland zijn gekomen. In dit onderzoek worden uitgaven van de bewoners van Gelderlanders als niet-additioneel gezien, omdat het aannemelijk is dat zij het geld dat zij aan of door het evenement besteedden anders ook in Gelderland zouden hebben uitgegeven. We gaan er derhalve vanuit dat indien het evenement op een andere locatie (wereldwijd) zou zijn gehouden, er geen Gelderlanders zijn die speciaal daarvoor naar deze andere locatie zouden zijn gereisd.
- De uitgaven gerelateerd aan het sportevenement moeten niet worden 'teniet gedaan' door vermindering van de vraag in andere delen van de economie, met andere woorden als er sprake is van verschuiving van vraag.

Bezoekers, overnachtingen en bestedingen

De economische impact van bezoekers wordt (in grote lijnen) bepaald door de vermenigvuldiging van het aantal additionele bezoekers met de gemiddelde uitgaven per persoon van deze bezoekers. Op vergelijkbare wijze wordt het aantal overnachtingen bepaald, aan de hand van gemiddelde verblijfsduur. Voor zowel het vaststellen van het aantal overnachtingen als voor het berekenen van de totale economische impact is het aantal bezoekers dus essentieel.

Additionele bezoeken en bezoekers

Personen van buiten de provincie Gelderland die bij het WK kwalificatie toernooi volleybal heren aanwezig worden als additioneel gezien indien zij zonder het evenement niet in Gelderland waren geweest. Hiervoor wordt in de vragenlijst de stelling voorgelegd: 'Als het evenement niet in Gelderland was geweest, dan was ik ook in Gelderland geweest'. Respondenten van buiten Gelderland die hierop instemmend reageren rekenen we tot niet additionele bezoekers; de uitgaven die zijn doen zouden zonder het evenement naar alle waarschijnlijkheid ook in Gelderland neerslaan. Alle andere bezoekers van buiten de provincie zijn speciaal voor het evenement naar Gelderland gekomen en zij zijn, net als hun uitgaven, additioneel.

Bezoekers uit Gelderland beschouwen we bij dit evenement niet als additioneel. Er is immers niet een realistische locatie

buiten Gelderland aan te wijzen waar WK kwalificatie toernooi volleybal heren zou plaatsvinden.

Van het gehele publiek was 66% additioneel. Dit komt neer op bijna 1857 bezoekers. Gemiddeld bleven de additionele bezoekers 1,1 dagen op het evenement. In totaal komt het aantal additionele dagbezoeken daarmee op 2079.

Bezoekers en bezoeken, totaal en additioneel	Totaal
Aantal bezoeken (dagbezoekers)	2500
Gemiddeld aantal dagen dat een bezoeker aanwezig was	1,13
Aantal individuele bezoekers evenement	2822
Aandeel additionele bezoekers	66%
Aantal additionele bezoekers	1857
Gem. aantal dagen per additionele bezoekers	1,12
Additionele bezoeken	2079

Bestedingen bezoekers

De tabel hiernaast laat de gemiddelde dagbestedingen binnen de provincie Gelderland zien van additionele bezoekers. Per dag werd er door deze groep per persoon bijna €15,- uitgegeven. Dit is lager dan bij World Grand Prix (€28,-) en gelijkaardig aan de World League (€16). Dit patroon was eveneens zichtbaar bij de uitgaven van bezoekers. Bestedingen aan overnachtingen zijn hierbij niet inbegrepen. De totale economische impact van dagbestedingen van bezoekers komt uit op € 30.055,-.

Van de additionele bezoekers geeft 8% aan door het evenement ook langer in Gelderland te zijn verbleven. Gemiddeld deden zij dit 1 dag. Met de aanname dat zij tijdens deze dagen gemiddeld dezelfde bestedingen per persoon deden als tijdens het evenement zijn de additionele bestedingen door een langer verblijf €2.420,-. De totale additionele bestedingen vanuit bezoekers is daarmee **op bijna €32.500,-**.

De cijfers in de tabel wijken om verschillende redenen af van de tabel over gemiddelde bestedingen in hoofdstuk 3. Dit komt onder meer omdat daar alle bezoekers zijn meegenomen en hier alleen gekeken is naar de uitgaven van additionele bezoekers. Verder zijn de uitgaven aan toegangskaarten nu niet meegenomen. Deze komen ook terug bij inkomsten van de organisator van het evenement,

en zijn daarom hier, om dubbeltellingen in de economische impactberekening te voorkomen, weggelaten.

Economische impact tijdens evenement	Totaal
Aantal additionele bezoeken	2079
Gemiddelde dagbesteding add. bezoekers (excl. entree)	€ 14,45
Totale add. bestedingen bezoekers	€ 30.055,-

Economische impact door langer verblijf	Totaal
Aantal additionele bezoekers	2079
% add. bezoekers dat langer in Gelderland blijft	8%
Gem. aantal dagen langer	1
Gemiddelde dagbesteding add. bezoekers (excl. entree)	€14,55
Add. bestedingen bezoekers door langer verblijf	€ 2.420,-

Overnachtingen door bezoekers

Aan de hand van de aantallen additionele bezoekers kunnen, met het percentage dat daarvan overnacht, het gemiddelde aantal overnachtingen per persoon en het totale aantal overnachtingen worden berekend. Van de additionele bezoekers overnacht 78%. De gemiddelde overnachtingsduur is 1,6 nachten. In totaal zijn er daarmee naar schatting 2.414 overnachtingen. Het gemiddelde overnachtingbedrag ligt op €29,-. In totaal komen de uitgaven aan logies neer op **€70.983,-** voor de provincie Gelderland.

De totale economische impact van bezoekers, overnachtingen plus dagbestedingen, komt daarmee uit op bijna **€103.500,-**

Economische impact	Totaal
Additionele bezoekers	1857
Percentage additionele overnachters	78%
Aantal additionele overnachters	1448
Gemiddelde overnachtingduur	1,6
Totaal aantal overnachtingen	2414
Gemiddelde overnachtingprijs	€ 29,41
Totale uitgaven aan overnachtingen	€ 70.983

Economische impact deelnemers

De economische impact van deelnemers is geschat aangezien er in de steekproef geen deelnemers aanwezig zijn geweest. Op basis van gegevens van de organisatie blijkt dat er in totaal 140 deelnemers meegedaan hebben aan het WK kwalificatie toernooi volleybal heren. Gemiddeld verbleven de deelnemers naar schatting 5 dagen en was 100% additioneel. Dit komt neer op 700 additionele deelnemingen. Bij een gemiddelde besteding van €15,- per persoon komt dit neer op een totale besteding van deelnemers van rond de **€10.500**.

De uitgave aan overnachtingen zijn voor rekening van de Nevobo gekomen blijkt uit de begroting. Vandaar dat deze cijfers niet meegenomen zijn in de economische impact van deelnemers. Uitgave aan overnachtingen zijn opgenomen in de economische impact van de organisatie.

Deelnemers, totaal en additioneel	Totaal
Aantal deelnemingen (dagen), incl. begeleiding	700
Gemiddeld aantal dagen dat deelnemer aanwezig was	5
Aantal individuele deelnemers evenement	140
Aandeel additionele deelnemers	100%
Aantal additionele deelnemers	140
Gem. aantal dagen per additionele deelnemer	5
Additionele deelnemingen	700

Economische impact deelnemers	Totaal
Aantal additionele deelnemingen	700
Gemiddelde besteding per dag	€ 15,-
Totaal dagbestedingen deelnemers	€ 10.500

Economische impact vanuit de organisatie

Voor de economische impactberekening van WK kwalificatie toernooi volleybal heren is het van belang in kaart te brengen welke uitgaven de organisatie deed in Gelderland en welke inkomsten het uit diezelfde provincie het genereerde. Het saldo daarvan is de netto economische impact vanuit de organisatie.

Er werd € 90.415,- via de organisator van het evenement naar Gelderland worden getrokken. Daar staat tegenover dat de organisatie €53.557,- buiten de provincie uitgaf. Dit 'weglek-effect' is dus kleiner dan het extra middelen die Gelderland binnenstromen, waarmee er een **positief netto economische impact** vanuit de organisatie is gerealiseerd van **€ 36.858,-**.

Economische impact organisatie	Gelderland
Inkomende geldstroom van buiten Gelderland	€ 90.415
Uitgaan geldstroom van buiten Gelderland	€ 53.557
EI Organisatie	€ 36.858

Bestedingen vanuit de media

Over de media is er onvoldoende informatie beschikbaar om een uitspraak te doen over hun bijdrage aan de economische impact voor de provincie Gelderland. In de steekproef zaten geen mediapersoonen. Hierdoor is onmogelijk om een goede of zelfs maar ruwe inschatting te maken over de economische impact van deze groep.

Er is, kortom, te weinig data om een betrouwbare inschatting van de economische impact vanuit de media te maken. De impact zal waarschijnlijk relatief beperkt zijn, maar voor de economische impact-berekening nemen we hiervoor **PM-posten** op.

Samenvatting

Hiernaast is een tabel gepresenteerd met hierin een weergave van de resultaten van deze studie. De totale economische impact van WK kwalificatie toernooi volleybal heren voor de provincie Gelderland is positief en aanzienlijk, namelijk **€151.000,-**. Aan overnachtingen van bezoekers en deelnemers wordt €71.000,- (additioneel) besteed, waarmee deze hotel- en overnachtingsector behoorlijk profiteert van het evenement. De bestedingen vanuit de deelnemers zijn ongeveer €10.500,-.

Categorie	Economische impact
Bezoekers	
<i>Dagbestedingen</i>	€32.500,-
<i>Overnachting bestedingen</i>	€ 71.000,-
Deelnemers	
<i>Dagbestedingen</i>	€10.500,-
Organisatie bestedingen	€ 37.000,-
Media bestedingen	P.M
Economische impact	€ 151.000,-

Bronnen

Geraadpleegde literatuur

Provinciale Staten Gelderland, besluit 30-6-2010. Gelderland Sportland: Programma 2010-2016.

Foto's

www.volleybal.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010).
Richtlijnenhandboek Bezoekersaantallen.
www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010).
Richtlijnenhandboek Bezoekersprofiel.
www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010).
Richtlijnenhandboek Economische impact.
www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2014).
Rapportage World Grand Prix Volleybal, economische impact en bezoekersprofiel.

Geraadpleegde websites

www.evenementenevaluatie.nl
www.gelderland.nl
www.volleybal.nl

Vragenlijst bezoekersenquête

1. Uit welk land komt u?
  2. Wat zijn de vier cijfers van uw postcode?
  3. Wat is uw geboortejaar?
  4. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?
  5. In welke hoedanigheid bezoekt u het evenement?
(bezoeker/deelnemer/anders)
  6. Hoeveel dagen bezoekt u het evenement?
  7. Uit hoeveel personen (inclusief uzelf) bestaat uw gezelschap?
  8. Als het evenement niet in Gelderland was, was ik vandaag toch in Gelderland geweest?
  9. Bent u door het evenement langer in Gelderland gebleven?
  10. Hoeveel dagen bent u langer in Gelderland gebleven door het evenement?
  11. Overnacht(te) u de afgelopen of komende nacht(en) ergens anders dan op uw vaste woonadres?
  12. Waar overnacht(te) u?
  13. Hoeveel nachten overnacht(te) u?
  14. Welk type accommodatie overnacht(te) u?
  15. Wat is de prijs van 1 overnachting?
  16. Op hoeveel personen heeft deze overnachtingprijs betrekking?
  17. Wat is vandaag op uw van toepassing? (zelf uitgaven?)
  18. Op hoeveel personen hebben uw uitgaven vandaag betrekking?
- Uitgaven (hoeveel besteedde u aan:)**
19. Toegang tot evenement
  20. Eten en drinken op het evenement
  21. Overige uitgaven op het evenement
  22. Eten en drinken – elders in Gelderland
  23. Winkelen in Gelderland
  24. Vervoer in Gelderland
  25. Overige uitgaven in Gelderland
  26. Heeft u het evenement in een vorige jaargang bezocht?
  27. Bent u voornemens het evenement in een volgende jaargang opnieuw te bezoeken?
  28. Als u dit evenement als totaal beoordeelt, welk rapportcijfer zou u dat dan geven?
  29. Heeft u nog op- of aanmerkingen?
  30. Geslacht